

er dernæst foreslaaet, at der for den Hjelv, der saaledes hvedes, skal udstedes Obligationer, enten med eller uden Rente, medmindre vedkommende Kommune selv derpaa renoncerer. De Endringsforslag, der ere stillede under Nr. 6, 7 og 8, betragter jeg kun som Redaktionsforandringer.

Formanden: Den ærede Taler synes ikke at anerkjende min Bemærkning for grundet; jeg skal derfor gjentage den: Jeg kan ikke finde det rigtigt at indbringe under Diskussionen den Form, som en eller anden Minister maatte forlange iagttaget i Meddelelser til ham fra Autoriteter; saaledes har jeg i det Mindste opfattet den ærede Taler, og hans Henvisning til hvad der blev ytret under en foregaaende Forhandling forekommer mig ikke at kunne retfærdiggjøre det; thi de Ytringer, der da fremkom, finde deres naturlige Forklaring derved, at de vare anvendte paa en Realitet. Jeg skal tilføje, at jeg finder det lidet ønskeligt at komme længere tilbage paa Forhandlingerne i et foregaaende Møde, end der udfordres til at begrundede Forslag, der foreligge.

Kirke- og Underviisningsministeren: Det er nu 5 Uger siden, at denne Sag var til første Behandling, og de Ord, som jeg dengang tog mig den Frihed at henvende til Dem, der er Udvalgets Ordfører, finde nu først efter 5 Ugers Forløb deres Besvarelse; jeg haaber derfor, at de ærede Medlemmer af Thinget ville finde det billigt, om jeg ogsaa forbeholder mig en 5 Uger, inden jeg besvarer de Bemærkninger, der nu ere gjorte; jeg vil saa overveie, hvorvidt jeg finder Anledning til at gaae ind paa dem. Jeg kan imidlertid i Betragtning af, at det ærede Medlem, der træder op som Udvalgets Ordfører og jo har talt i saadan Egenstaa, tillige har brugt denne Stilling til at tale i sit eget Navn, dog ikke undlade at fremsætte et Par Bemærkninger, der iøvrigt ligge paa Omkredsen af Sagen.

Med Hensyn til hvad det ærede Medlem bemærkede om theologisk og juridisk Dannelse, vil jeg saaledes bemærke, at man maa huske paa, at det at tage Examen ikke er den eneste Maade, hvorpaa man erhverver sig Dannelse;

man kan meget vel have gjort juridiske Studier, fordi man ikke har taget juridisk Attestats. Jeg troer, at man hos Folk, der ikke have taget denne kan finde en ret god juridisk Indsigt i ikke saa juridiske Spørgsmaal, og at man paa den anden Side vil kunne finde Folk, der have taget den, som, naar der er Spørgsmaal om Skarpsindighed og Dygtighed i Opfattelse, dog ikke kunne staae som saadanne absolute Mønstre. Jeg skal specielt bemærke for mit eget Vedkommende, naar der er talt om Domme, der skulle være gaaede imod Mænd, der kun havde theologisk Dannelse og som havde givet Resolutioner, at jeg ikke erindrer saadanne Domme, der ere gaaede Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet imod; imidlertid er det meget muligt, at det er Tilfældet; jeg veed naturligtvis, at man maa være sig for Domstolenes Afgjørelse; men jeg skal dog ogsaa bemærke, at jeg som Minister for Kirke- og Underviisningsvæsenet har havt en Sag angaaende Fortolkningen af en Lønningslov, hvor hele det juridiske Fakultet var imod mig, hvor jeg stod ganske ene, men hvor jeg fik Medhold af Domstolene; da dette har kunnet skee, maa derfor den ærede Landssthingsmand ikke tale med saadanne heelt ringe Tanker om min Evne til at opfatte slige Spørgsmaal. Jeg tør ogsaa henlede Opmærksomheden paa, at naar man selv skriver en Lov, synes det dog ganske naturligt, at man ikke bør frakjendes Evne til ogsaa at kunne forstaae Loven og dens Mening. Det er dog vel ogsaa rimeligt, at Dem, der i en Række af Aar har slyset i forskellige Stillinger og har været med ved Affattelsen af ikke saa ganske saa Love, heller ikke med Hensyn til Forstaaelse af Love kan frakjendes enhver Bevertigelse.

Jeg finder iøvrigt, at der kun er et Punkt i den ærede Landssthingsmands Foredrag, som jeg maa komme tilbage til, og det er hans Opfattelse af Forholdet imellem Overordnede og Underordnede. Det ærede Medlem er jo den væsentligste Støtte for Gjennemførelsen af den Lovbestemmelse, der er givet ved Loven af 19de Februar 1861, og jeg troer, at man ved at høre ham tale først vil kunne danne sig en Forestilling om den Understøttelse, som Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet i saa Henseende